

İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİNE GİRİŞ

MEKANİK ve MUKAVEMET BİLGİSİ

Prof.Dr. Zekai Celep

İnşaat Mühendisliğine Giriş / Mekanik ve Mukavemet

MEKANİK VE MUKAVEMET BİLGİSİ

1. Gerilme
2. Şekil değiştirme
3. Gerilme-şekil değiştirme bağıntısı
4. Basit mukavemet halleri
5. Basit eksenel kuvvet
6. Basit eğilme
7. Basit burulma
8. İç basınç etkisindeki silindirik hazne
9. Burkulma
10. Çubuk sistemler

06.11.2014

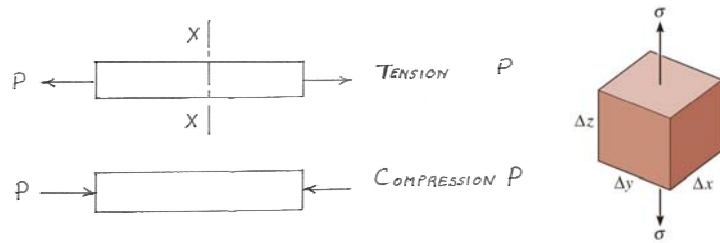
2/31

İnşaat Mühendisliğine Giriş / Mekanik ve Mukavemet

1. Gerilme

Birim alana gelen kuvvet

Gerilme ($N/m^2=Pa$)= Kuvvet (N) / Alan (m^2)

06.11.2014

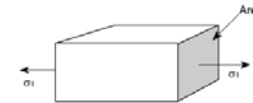
3/31

İnşaat Mühendisliğine Giriş / Mekanik ve Mukavemet

Gerilme türleri:

Normal gerilme: Gerilme vektörü kesitin normal vektörü ile aynı doğrultuda

Basınç gerilmesi
Çekme gerilmesi

06.11.2014

0.3 in.
0.1 in.

Gerilme türleri:

Normal gerilme: Gerilme vektörü kesitin normal vektörü ile aynı doğrultuda (basınç ve çekme)

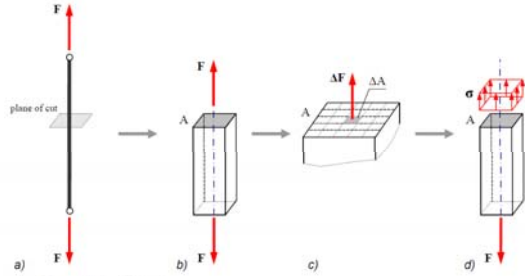

fig 1.11: axially loaded rod

06.11.2014

5/31

Gerilme türleri:

Normal gerilme: Gerilme vektörü kesitin normal vektörü ile aynı doğrultuda (basınç ve çekme)

Kayma gerilmesi: Gerilme vektörü kesitin normal vektörüne dik

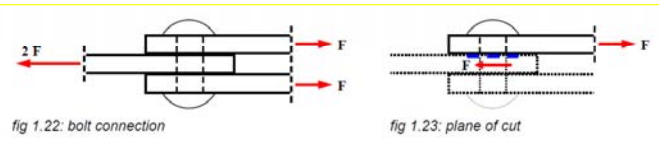

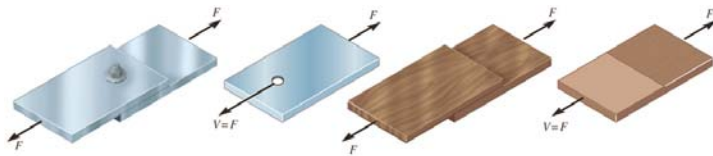
fig 1.22: bolt connection

fig 1.23: plane of cut

06.11.2014

6/31

Kayma gerilmesi uygulaması:

06.11.2014

7/31

Üç boyutlu ortamda gerilmeler:

Normal gerilmeler ve kayma gerilmeleri

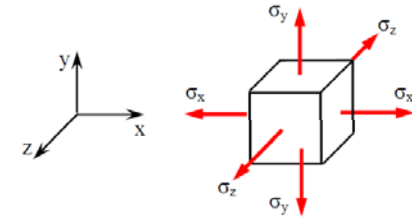

fig. 2.42: orientation of stress on a 3D element

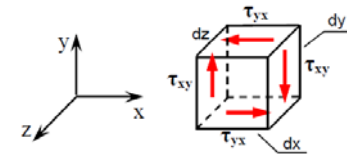
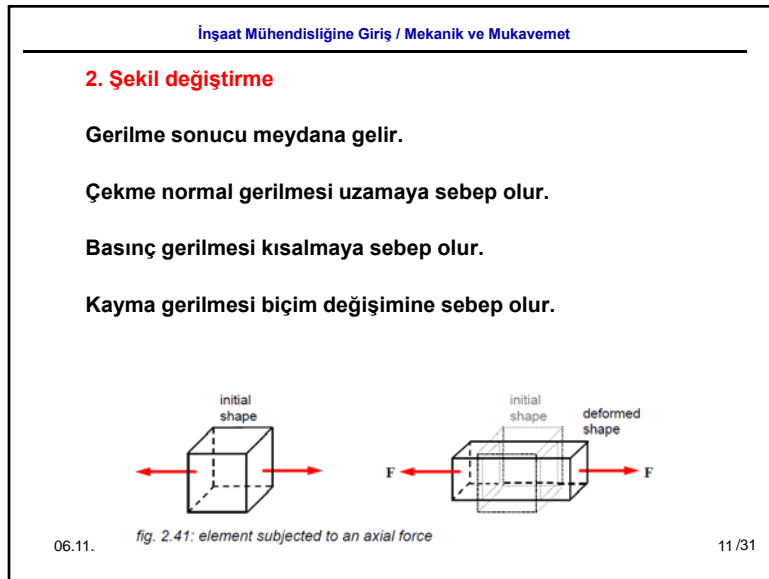
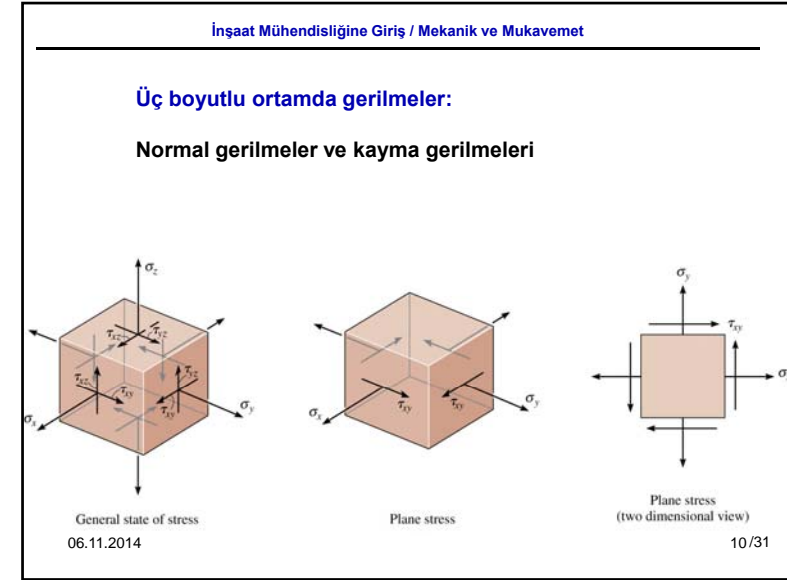
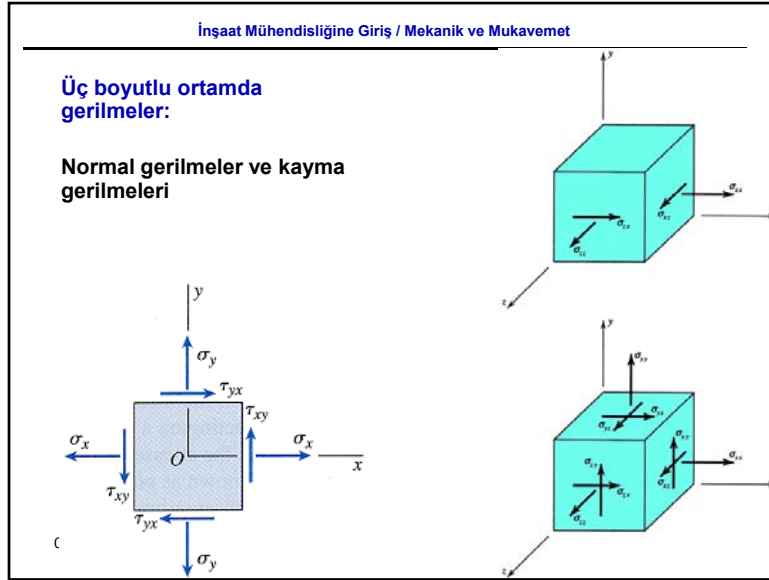

fig. 2.51: shearing stress acting on a finite element

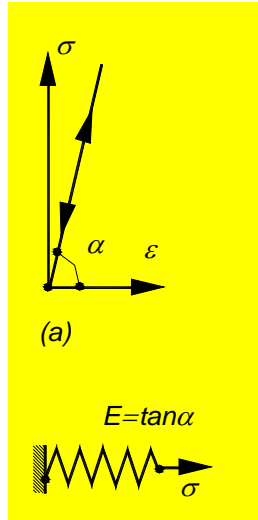
06.11.2014

3. Gerilme ile şekil değiştirme bağıntısı

Elastik yayda
Çekme kuvveti-uzama bağıntısı

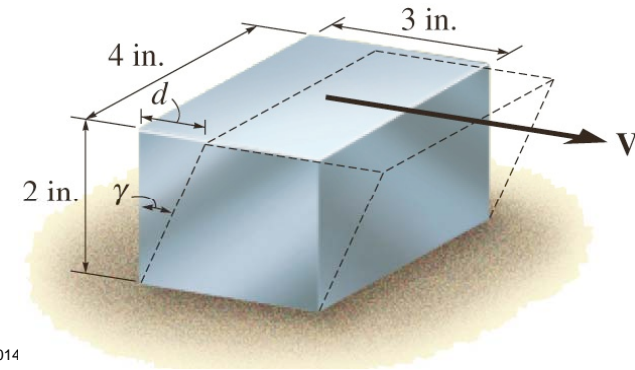
Elastik yayda
Çekme kuvveti-uzama bağıntısı

06.11.2014

Gerilme ile şekil değiştirme bağıntısı:

Kayma (biçim) şekil değiştirmesi

06.11.2014

1

Gerilme ile şekil değiştirme bağıntısı

Elastik ötesi davranış: Sünek ve gevrek davranış; çelik ve betonun davranışı

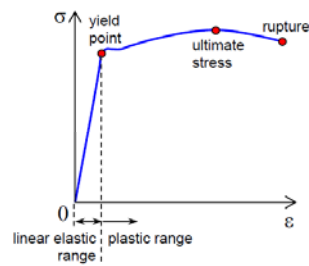

fig. 2.21: stress-strain diagram for mild steel

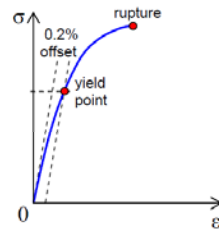
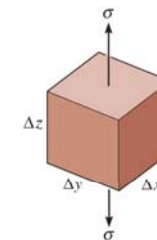
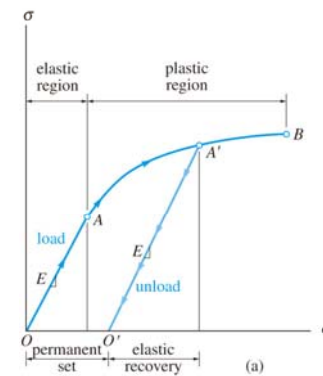

fig. 2.22: stress-strain diagram for a brittle material

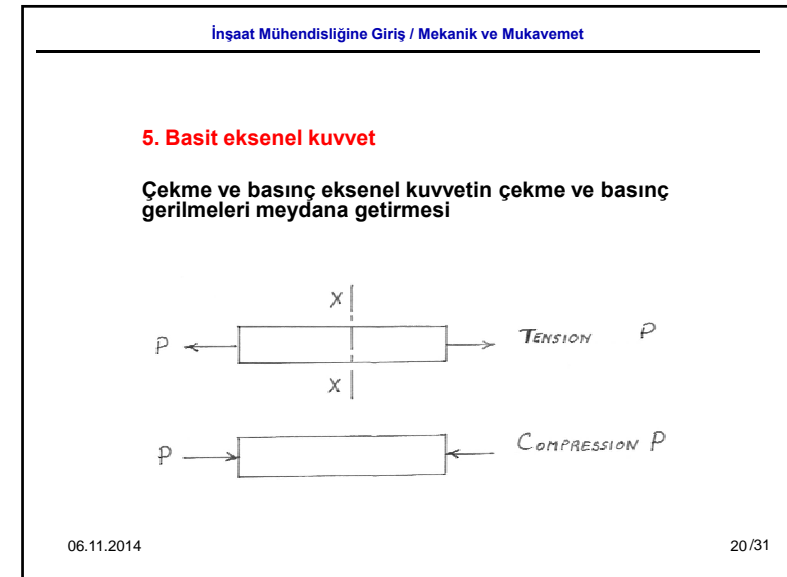
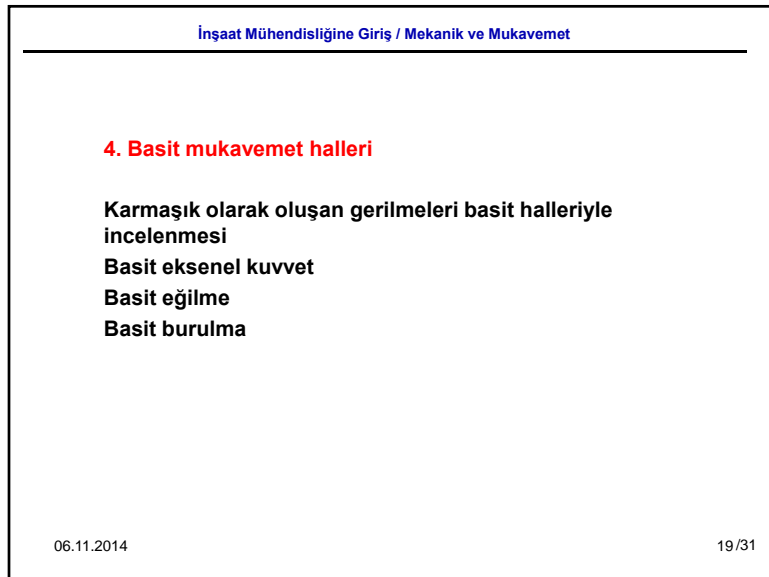
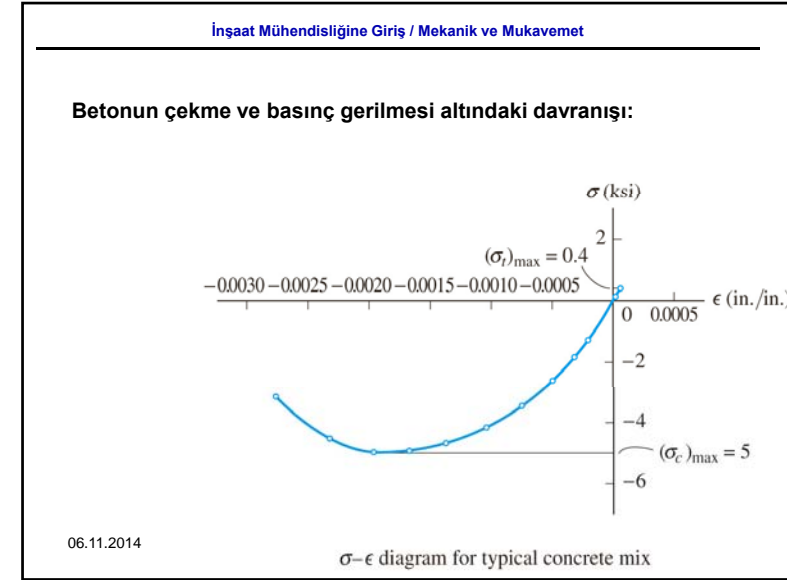
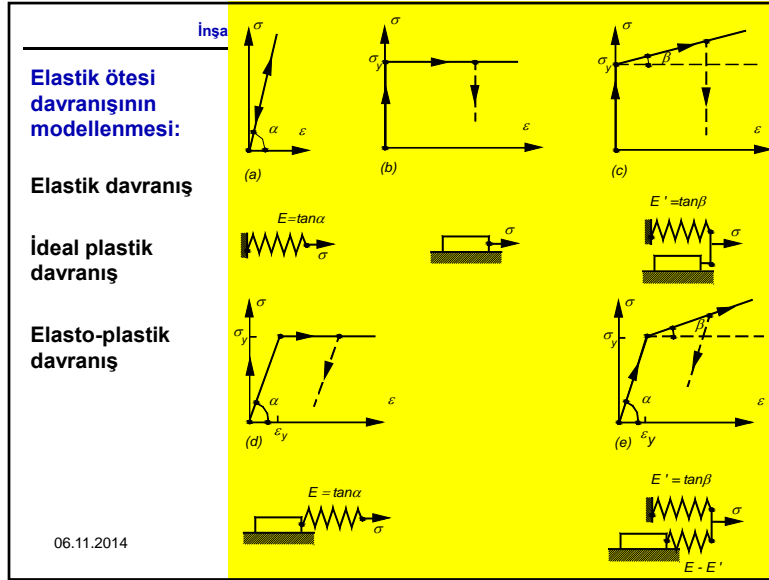
1

Gerilme ile şekil değiştirme bağıntısı

Elastik ötesi davranış; yükleme ve boşaltma

16/31

6. Basit eğilme

Çubuğun iki ucunda eğilme momenti uygulaması

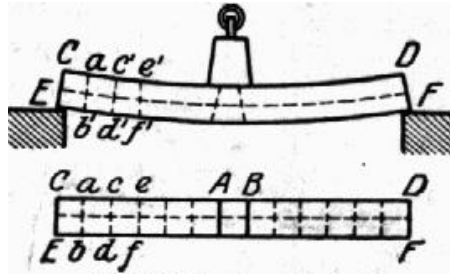

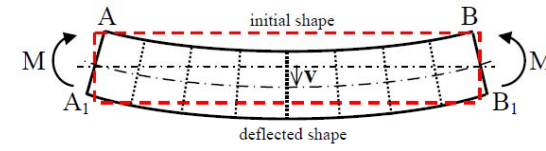
Fig.166 Bending of a body

06.11.2014

21/31

6. Basit eğilme

Çubuğun iki ucunda eğilme momenti uygulaması

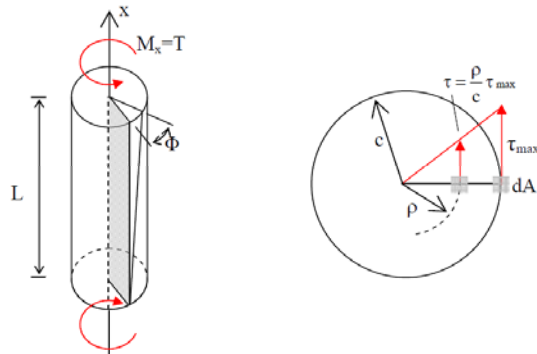
a)

fig 3.21: deflection of beam subjected to pure bending

22/31

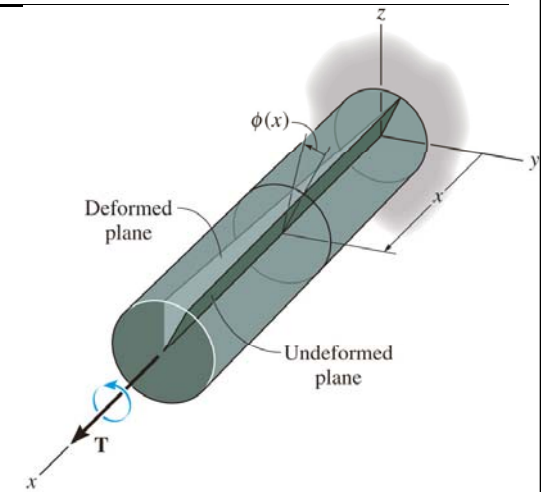
7. Basit burulma

Çubuğun iki ucunda burulma momenti uygulaması

06.11.2014

Burulma momenti etkisi:

06.11.2014

The angle of twist $\phi(x)$ increases as x increases.

İnşaat Mühendisliğine Giriş / Mekanik ve Mukavemet

Burulma momenti etkisi

τ_{max}

τ_{max}

06.11.2014

İnşaat Mühendisliğine Giriş / Mekanik ve Mukavemet

8. İç basınç etkisindeki silindirik hazne

σ_r

σ_L

06.11.2014

İnşaat Mühendisliğine Giriş / Mekanik ve Mukavemet

İç basınç etkisindeki silindirik hazne

Projected area

06.11.2014

İnşaat Mühendisliğine Giriş / Mekanik ve Mukavemet

10. Burkulma

$\Delta = \theta(L/2)$

06.11.2014

28/31

İnşaat Mühendisliğine Giriş / Mekanik ve Mukavemet

Burkulma

06.11.2014 29/31

İnşaat Mühendisliğine Giriş / Mekanik ve Mukavemet

Burkulma

06.11.2014 30/31

İnşaat Mühendisliğine Giriş / Mekanik ve Mukavemet

11. Cubuk sistemler

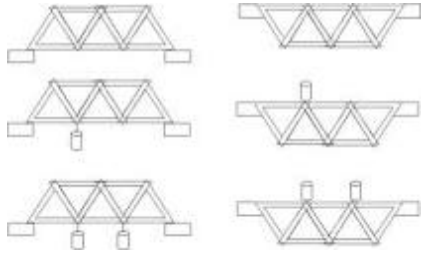
06.11.2014 31/31

İnşaat Mühendisliğine Giriş / Mekanik ve Mukavemet

Mesnetlenme çeşitleri

1 $\Delta = 0$ Roller	3 $\Delta = 0$ Roller	5 $\theta = 0$ $\Delta = 0$ Fixed end
2 $\Delta = 0$ Pin	4 $\Delta = 0$ Pin	6 $V = 0$ $M = 0$ Free end
		7 $M = 0$ Internal pin or hinge

11. Çubuk sistemler

06.11.2014

33/31

06.11.2014

34/31